

(המשך מעמוד 39)

רחוב דיזינגוף היה אז רחוב שקט מאד ובין ההודות היה המרכז החברתי. אבל כשיצחק הגיע לדיזינגוף, התחילו שם ההיילולות. בהתחלה היו האנשים צועקים ב"לילה": "שקט שקט!" ושופכים מים. היו קוראים למיטרה וזה לא עזר. עד שי התרגלו.

אני זוכרת את מסיבת העצמאות הראשונה, 1947, כשהודיעו על ההחלטה כי אר"ם, כל האנשים באו לחגוג את זה כי כסית, חנה רובינא באה והתנשקה עם כור לם ושתו כל הלילה, ומאו היתה מסורת שבכל יום עצמאות מדליקים מורות ב"מיגרש שליד כסית. פעם שרפו לחצקל את הכיסאות, אבל לא היה איכפת לו.

את כל מה שביקשתי, עד הרגע האחרון, כשהייתי חולה השתדל להחליף את אמא, שהייתה טבחית בכסית, כדי שתוכל לטפל בי. פעם הוא אמר לי: את הצלחת בחיים עם אמא שלך. אבל עכשיו אני יכולה להגיד שגם הוא הצליח איתה. היא טיפלה בו עד הסוף. בסוף הוא היה זקוק מאד לתשומת-לב, מאז שחלה קשה, לפני שלוש שנים.

הוא אהב לספר לי, כשאני על ברכיו, על חייו בפולין. איך אביו היה מכניס אורחים, אפילו כשלא היה לו אוכל. ממנו למד חצקל לתת. חצקל ידע לנגן בכינור והפסיק בגלל בעיות הפרנסה, כשעלה ארצה. הוא אהב מאד לקרוא רומנים ו- מערכונים.

במדינה

(המשך מעמוד 37)

מה יקרה אם הוועדה תמצא שיש חריגה אך השר החורג חינוני מבחינה לאומית? הוועדה השיבה, כי "חריגה או סטייה מה- כללים אינה צריכה להתקיים במישטר כשלונו".

מלונים פגומים. המאבק על הניגוד בין עסקי הפרטיים של השר שרון לאיני-טרסים הלאומיים נפתח זמן רב לפני ש מונתה ועדת אשר. מייד אחרי הקמת ממשלת הליכוד, כאשר שר-החקלאות הע- לה את מחירי המים, פנה העיתונאי יגאל לביב, באמצעות עורך-הדיון יוסי ארנון, לבג"צ נגד השר ודרש לבטל את ההחלטה בגלל ניגוד האינטרסים שבין אריאל שרון כצרכן מים בחוותו, לבין השר אריאל שרון.

בג"צ הפנה את העותר למועצת-המים, שם ניסה לבטל את ההחלטה. לאחר מכן פירסם העולם הזה שורה של כתבות, ש- חשפו ניגודי אינטרסים שונים שבין שרון כחוזאי לשרון כשר. במקרה אחד גילה העולם הזה כי שרון משלם למינהל-מקרקעי-ישראל על חכירת אדמותיו לחוזה מחיר נמוך במאות אלפי לירות ממה שהיה עליו לשלם. מינהל-מקרקעי-ישראל, הכפוף לשר שרון, הסתפק בתיקון המעות לעתיד אך נמנע מהגשת תביעה נגד השר וחוותו. שרון כחוזאי ניצל את מעמדו כדי לקבל מיכסות מים ומגדלות לחוות, בעת שקיציץ כשר-החקלאות במיכסות המים לשובי הר-דרום. כן היו אפילו ומיקרים חריגים גם בעת מישלוחי יצוא, כשהתגלה פעם כי חוות השר שלחה מיטען של מלונים פגומים וניסתה לייצאם חרף האיסור.

פרשת לנסקי

מר ל' לא יבוא

מאיר לנסקי מתואר כשה- תמים — אך לא-תבייאי יוש- על כך ריעה אחרת

בלובי המפואר של מלון דן בתל-אביב הסבו שרהפנים, ד"ר יוסף בורג, ועורך-הדיון הצעיר יורם שפטל, השניים דיברו בקונספירטיביות, כיאות לקושרי-קשר ותי-קים. נושא שיחתם לא הוזכר בשמו המפור-רש, מחמת עינא בישא, והשניים הסתפקו בכינוי "ל". אבל השניים ידעו, כי מאחורי האות מסתתר מאיר לנסקי, והרקע לשיחה הוא הניסיון המחודש של שרהפנים להחד-יר ארצה את אחד מראשי הפשע המאורגן בעולם.

בשיחה אמר בורג, כי הוא, אישית, אינו מתנגד עקרונית ש"ל" יגיע ארצה כתייר או עולה, אולם קיימות נסיבות אטמוספיריות, המפריעות לכך, ולכן אינו מאמין, כי לבקשה יש סיכוי. הפגישה בין בורג לשפטל זכתה השבוע בפירסום רב בעיתונים, ושפטל טיילפן ל- לנסקי והודיעו את דברי השר. לנסקי הגיב, כי הוא מתכנן לעלות על מטוס ולרדת בישראל, ולראות מי יעז להרחיקו מכאן.

קורבן לאנטישמיות. כדי להכשיר את הקרקע להחזרתו של לנסקי, נעשו כמה תרגילים של יחסי-ציבור. החסיד הר- מסור של מאיר לנסקי בעיתונות, אורי דן, שהגן עליו לפני שבע שנים ותבע להשאירו בישראל, כתב בימים אלה ספר, המהווה כתבהגנה נמלץ ונמרץ על מאיר לנסקי. הספר יצא לאור באמריקה בהור-צאת-כיס, ולא זכה בתגובה חיובית אצל אנשי-החוק שקראוהו. הספר מתעלם מ- עובדות לא-נוחות, ומציג את לנסקי כשה- תמים, שפול קורבן לאנטישמיות ודונית. במקביל לספר, התחילו מקורביו של לנסקי בישראל, וכל מי שסייעו לו בעבר, להפיץ בעיתונות ידיעות, כי האיש הוא פנסיונר עובר-בטל, שאינו עושה דבר מילבד לטייל עם כלבו מדי ערב. לפי המידע המופץ, הרי הפסיק לנסקי לעניין את זרועות החוק באמריקה, ורק בישראל עדיין מתעקשים למנוע את שובו של הבן האובד ארצה.

מדרות יגאל לביב:

בעת ביקורי האחרון באמריקה, באוק-טובר השנה, ביקשתי וקיבלתי ממשדר האף-בי-איי במיאמי מיסמך, המתאר את פעילות המישרד בקשר למאיר לנסקי ו- ישראל. המיסמך מובא להלן במדויק, כפי שונכתב על-ידי ראשי המישרד במיאמי: "סוכן האף-בי-איי ויליאם מורפי ממיא-מי היה הסוכן שעקב אחר לנסקי בשנת (המשך מעמוד 42)

הוא היה מבקר קבוע במועדוני-לילה. כולם שמחו כשבא, וכשהיו מנגנים לו את השירים שאהב היה קונה לכולם קוניאק על חשבונו. הוא אהב לשחות ו- שמר שהמצרים לא יסדרו אותו. אפילו כשהיה נרדם פתאום, כדרכו, והמצר היה רושם לו 20 כוסיות במקום 19, היה חצקל פותח עין אחת ואומר: "תרשום 19". היתה לו סגולה לדעת הכל בעיניים עצור-מות. לכל מועדון-לילה שבא, כולם שמ-חו, כי ידעו שעכשיו יהיה שמה. ראיתי אותו בפעם האחרונה לפני שבר-עיים. הוא לא נתן לאמא לישון, כל הזמן היה קורא לה סתם. זה היה בתנוכה. ני-שקתי אותו ואמרתי לו: "חצקל, חצקל, מה נהייה ממך?" הוא לא ענה לי. שכב במיטה, וידעתי שזה הסוף.

עד כאן סיפורה של חבת, טובה.

סיפר הארכיטקט אלישע גת, כי ביום העצמאות הראשון פתחו בבאר-שבע בית-קפה בשם כסית. חצקל בא לשם. בבאר-שבע של אותם זמנים היו מעט אנשים, רובם אנשי פלמ"ח, וחצקל הגיע לשם כדי לעשות שמה. כדי לעודד את הקרואים הכריז, כי אם ישירו שיר אחד פעמיים יצטרכו לשלם עבור המשקה.

בחנוכה, מדי שנה, נהג חצקל לחלק לביבות לבאי כסית. השנה חדל ממינהגו בגלל המחלה. משה, בנו, נעשה מנהלה של כסית, אך חצקל המשיך לפקוד את המקום כל יום וכשהיה מנמנם על כיסאו שמע דברים שאחרים לא שמעו. לפתע היה קורא, בקול בס נמוך ובעיניים עצור-מות: "תפסיק לאכול גרעינים, שם, בי סוף" או "תוציאו משם את הכלב! כלי-בים — בחוף".

סיפר השחקן אברהם חלפי: "לפני הי-ווסד המדינה הזמין עצמו הדוקטור חיים וייצמן לביתה של חנה רובינא. היא הציעה לו להיפגש בבית-קפה, אולם וייצמן עמד על שלו לסעוד אצלה, ועל כן פנתה לחצקל והוא בא אליה בכבודו ובעצמו, הכין ובישל, הביא כלים והגיש את האור-כל בעצמו".

פעם נימנמנו במכוניתו תוך כדי נהיגה, וסטה לצד הכביש. חיפשו אותו והוציאו אותו מהמכונית כשהוא ממשיך לנמנם.

ביקור אחרון ב"כסית"
ארונו של חצקל מול בית-הקפה

עמיקם גורביק, חיים טופז ושלמה שבא בהלוויה
הבוהמה היתה עצובה

הספר שחננתו היתה ליד כסית, נהג לגלח את חצקל מדי יום ביומו. הוא יודע לסי-א-הגלבים.

בספר הזיכרונות של כסית כתב משה טבצ'ניקוב: "לחצקל, אם אדמה, ארץ בראשית, אילך כפינו נישא ונושיט". וכתב אלמוני: "רחוב דיזינגוף זכה ל- ארמון האמנים. ליחזקאל, חזק".

בחודשים האחרונים היה חצקל מגיע בשארית כוחותיו לכסית. הוא לא הסכים לוותר אפילו על יום אחד של ישיבה ב- קפה שלו. אך לפעמים, כשהיו שואלים אותו, "נו חצקל, מה נשמע?" היה נאנח ומשיב: "היו זמנים, היום זה לא אותו הדבר. תסתכלו מי יושב אצלי היום ב- קפה. פעם היו שלונסקי ואלתרמן, והי- יום? יש רק עולם תחתון".

כתבה חנה רובינא לפני שלוש שנים: "בגעגועים לימים הרחוקים ההם. כסית היה הבית השני, לפני ההצגה ואחריה. וחצקל הטוב... מה היינו עושים בלי חצ-קל. איפה הם כולם? טוב שנשאר חצקל". עכשיו גם חצקל לא נשאר.

שנושה מכאי "כסית" מול הקפה המגור
להישאר בחוב